

Extract of a Letter from Mr. Hevelius; being Observations by him made at Dantzick, of the Comet which began there to appear, Aug. 16. 1682.

Nuperum Cometam a Vestribus & Parisiensibus (quam adhuc nihil viderim) optime esse observatum, nullus plane dubito; a me quoque pro viribus, quoties aeris temperies tantum indulsi; hic Gedani ex nova mea Specula, novisque meis Organis diligenter est annotatus; plurimas etiam distantias a plurimis Fixis tum Cometæ Altitudines Meridianas impetravi: quas autem omnes hic recensere nimis longum foret, nec vacat eis rigidiori calculo subjicere, tota Historia rejicienda erit eo usque donec Annum Climactericum, atque Appendicem Observationum mearum Post.

II Part. Machinae mee Cœlestis impetratarum sum editurus. Sufficiat hac vice dixisse Cometam hunc hic Gedani die 25 Augusti St. N. primum detectum, atque a die 26 Aug. ad 17 Sept. quoties tantum serenitas aeris permisit, debite summaque cura a me observatum esse, tam mane, quam vespri, imo etiam per aliqua continuas noctes, cum existaret pernax: qua via autem, qua velocitate, sub quo angulo Orbite & Eclipticæ progressus fuerit, ex adjecta Tabella patet; quam tamen (quod scias velim) non ex accurato calculo, sed ex Globo tantummodo laxiori ratione concinnavi: cum sublimiora studia, in edendo Novos Globos Cœlestes mens, cum Catalogo Fixarum, & que co pertinent id minime permittant. Quod negotium, cum majoris sit momenti (nisi me fallit opinio) in hacce mea prædictiori atate expedire, præstat reliqua leviora hac vice relinquere, aliisque plus otii habentibus commendare.

An. 1682.	Mens. dies.	Hor.	Longitudo Cometæ.	Latitudo Cometæ.	Motus in pro. orbit.
			○	S	○
Aug.	26	3	○ Mat.	23 30	Eor.
	27	11	○ Vesp.	5 0	23 30
	30	3	30 Man.	18 0	25 20
Aug.	30	9	○ Vesp.	22 0	25 40 Eor.
	31	3	30 May.	24 30	26 0
Septem.	1	3	30 Man.	1 0	26 0 fere
Septem.	1	9	○ Vesp.	6 0 fere	25 40 B.
				me	4 45

Notanda: Nodus Boreus in 24 ♈, & Nodus Austr. in 24 ♎; Limites vero in 24 ♈ & ♎ extiterunt.

An.

An. 1682.	Hoc.	Mens. dies.	Longitudo Cometa.	S.	Latitude Cometa.	Motus in prop. orbit.
Septem.	3	8 30	Vesp.	20 0	12	24 30' 11 30'
	6	9 0	Vesp.	5 0	12	20 30' 15 0
Septem.	8	8 0	Vesp.	12 0	11	18 15' R. 8 0 fere
	9	8 30	Vesp.	15 30	12	17 15' 3 30'
	10	8 0	Vesp.	18 0	11	15 45' 3 0 fere
Septem.	12	8 0	Vesp.	23 0	12	14 0 R. 5 0
	13	7 30	Vesp.	25 30	11	13 30' 2 0

Notanda: Angulus Orbitæ & Eclipticæ fuit 26 fere. Utrum autem toto durationis tempore omnino constans cum Nodis extiterit? an vero & quousque se feraverit? ut sepius fieri solet, ex calculo patebit.

En motum diurnum aliquanto accuratiorem ad singulos dies.

Mens. Dies. Vesp.	Motus Comet. Diurnus.	Sic ut motu proprio in sua Orbita con- ficerit a die 26 Augusti ad 13 Septem. $\frac{1}{2}, \frac{2}{3}, \frac{3}{4}$ & in Ecliptica $\frac{1}{2}, \frac{3}{4}$: Latitudo ve- ro Borealis creverit ad $\frac{1}{2}, \frac{3}{4}$; rursus decre- verit $\frac{1}{2}, \frac{3}{4}$. Vide Postscriptum de Cau- da.
Aug. 26		
27	5 28	
28	5 35	
Aug. 29	5 41	
30	5 46	
31	5 50	
Sept. 1	5 49	Caterum cum Cometa sepe oculis nostris
2	5 43	prorsus subduxisset, cœpi tres superiores Plan- etas $\frac{1}{2}, \frac{3}{4}$ & $\frac{3}{4}$, qui hanc multum ab in-
3	5 40	vicam distabant, atque ad $\frac{1}{2}$ vergerent
Sept. 4	5 34	aliquanto crebrius ac diligentius novo no-
5	5 24	nostro Sextante Orichalcico dimetiri, ut
6	5 0	suo tempore ipse observationes docebunt.
Sept. 7	4 30	Hac vice solummodo vobis referam, quid
8	4 0	die 27 Septem. a me peractum sit; eo
Sept. 9	3 30	præsentim attento, quod nonnulli spem fe-
10	3 0	cissent, die 27 Septem. St. N. Lunam Corniculatam de-
11	2 40	crescentem omnes tres modo dictos Planetas omnino teclu- ram; quæ occultationes ut rarissimæ, & quidem simul una
12	2 20	eademque die accidunt; sic sane merentur observari a qui- busvis Rerum Cœlestium Scrutatoribus. Quare & ego
13	2 0	officio meo nolini deesse; sed summo mane, ab hora secunda,
		ad Solis occasum diligenter his congressibus invigilavi: &
		ut haec occultationes de die inciderent, sperasse tamen me
		optime omnia notaturum; sed Cœlum omnino nubilum ab
		ipso Solis exortu ad occasum usque id minime indulxit. Ma-
		ne,

ne, hora 3 *cælo aliquanto sereniori*, Lunam tum tres reliquas Planetas nudo quidem compexi oculo; sed Luna eo tempore adhuc ad septem circiter gradus removebatur s.s.s. occasum versus; unde certo concludere poteram, ante meridiem. Lunam motu suo reliquos tres Planetas hanc affecuturam. Quantum autem ex inclinatione Cornuum Luna, quoad Planetarum ductum colligere licuit, protinus perspiciebam, uillas fore occultationes, sed tantum transitus; sic ut Luna infra illos superiores Planetas incederet. In qua opinione magis magis pue etiam sum confirmatus: cum die subsequentे 28 *st.* Sep. mane, nec Regulus fuerit a Luna tenuis, quæ Stella, ratione utriusque Latitudinis potius occultari debuisset. Regulus namque in ipsa Conjunctione, hora sc. 4; distabat in superiori Δ Cornu Boream versus adhuc ; ; ; id quod optimo Micrometro, Tuboque egregio accurate observatum est: adeo ut nulla prorsus fuerit Occultatio Reguli, sed tantummodo Lunæ transitus. Ita pariter accidit, die 25 October circa illas occultationes, quas nonnulli prædixerant. Nam Jupiter & Saturnus neconor & die 25 Octob. St. N. minime fuerunt a Luna obiecti; sed Luna satis longe infra Planetas incessit: quot vero minutis precise, tempore & in Planetis absuerit, cœlum subnubilum adeo accurate micrometro dimetiri minime tum concessit. Situm tamen h & Δ bac die 26, hora sc. 1. : mane Tubo ac Mirometro dicto ex voto deprehenderemini bi obtigit: quo tempore simul fixa quædam satis conspicua (quod notatu dignum) dictis Planetis satis prope adhaerent Jupiter se se cum tribus cæmitibus tum offerebat, forte & quartus adfuit, sed ob nucellas hanc fuit compactus Saturnus di abat a Jove ; ; ; Jupiter a Stella (ni fallor in armo dextro Δ) ; ; ; Rursus Saturnus a dicta Stella Stella dicta versatur modo juxta nostrum Catalogum in ; ; ; Δ & Latit. ; ; ; B.

Die 29 30 Octob. mane hor. 5. rursus h & Δ distantiam dimensus sum; ea nimirum intentione (cum secundum Ephemerides & adhuc instaret atque 3. Nov. celebrari primum deberet) me jam Jovem aliquanto propiorem Saturno inventurum; sed sse plane sum fructatus. Siquidem distantia dicta, quæ die 26 Oct. ; ; ; hac die ; ; extitit; atque sic notabiliter major reperta est. Unde certo colligere licet

it Oppositionem jam ante complures dies celebratam esse quam Ephemerides Calculus primum die 3 Novem. exhibent.

Id quod subsequentes observationes adhuc clarissimis demonstrant. Nam loco, quod distantia 4 & h de die in diem (si & instaret) paulatim minor fieri debat, continuo auctor est. Die 1. Nov. hor. 2. mane, ope Micrometri nostri dicta distantia extitit 3; Et sic Luna, 2. Nov. eandem distantiam rursus reperi 3; Die 3, 3. Nov. mane hor. 1. jam 3; Lice 4 Nov. caelo perquam sereno adhuc paulo major dicta distantia inter 4 & h deprehensa, sic ut amplius meo Micrometro eandem dimetiri hard potuerim, sed Septane, per distantias eam impetrari. Ex quibus iterum iterumque satis superque nunc patet, Superiorum Planetas Ephemeridum Computatores, omnimeque Calculum egregie elusisse, Conjunctionemque Magnam non die 3 Nov. sed longe citius incidisse; sic ut Tabulae omnes seria correctione, etiam in Superioribus Planetis (ut jam olim in Mercurio meo sufficienter demonstravi) indigent.

Postscriptum.

DE Capite & Cauda hujus Comete, Aug. 1682. nonnulla adhuc referenda sunt, quae superius recensere oblitus eram. Toto durationis tempore, lucidius ac etiam aliquanto majus caput, quam iste Anno 1681; in contrario, multo breviorum caudam exhibuit. In ipso capite, beneficio longioris Telecopii, non nisi unicum nucleum figuram ovalis & globosae constanter notavimus; nisi quod die praesertim 8 Sept. ex dicto nucleo clarissimus simul radius, ex parte etiam incurvatus in caudam exiret: quod ut notari meretur (cum ejus generis faciem, in nullo adhuc Cometam, quam tum memini, observaverim) sic lubens volui, simul hic faciem capitit & caudae delineatam (a) dare. Præterea sciendum, quod nonnunquam, ut die 30 Aug. mane factum, caudam satis precise in oppositum Solis direxerit; sed sapientius etiam notabilem deviationem (prout in plurimis Cometis sapientius fieri solet) exhibuerit. Longitudinem quoque Coma non semper eandem conservavit. Initio cauda fere 12 grad. videbatur; deinde nonnunquam brevior, interdum etiam longior ad 15, 16 grad. extitit; circa finem vero quotidie diminuta est.

(a) See Fig. 2

Project. No. 14.

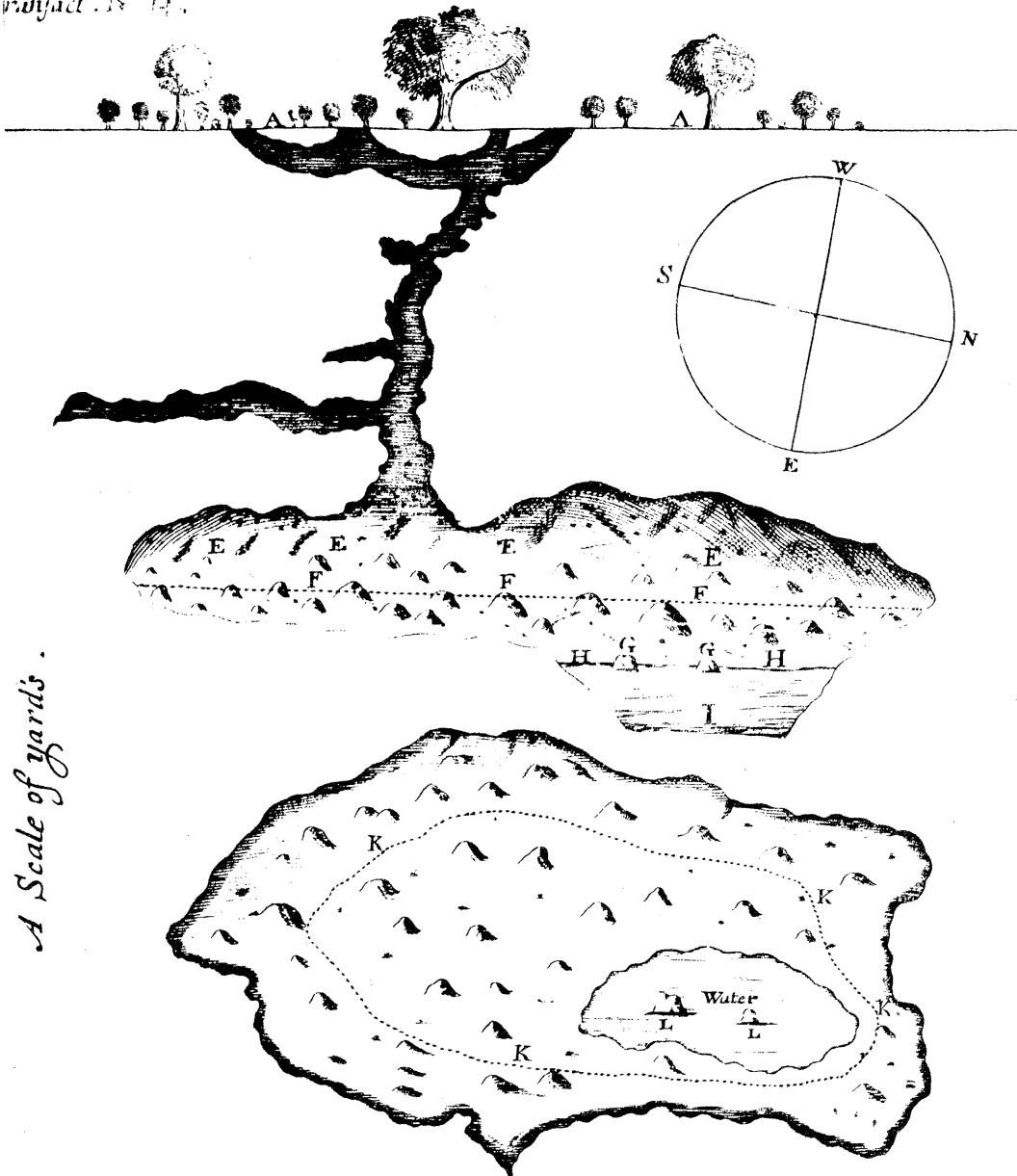

fig 2.